

פרשת ראה

תשפ"ה

גיליון 274

א לעבטיגער שבת

הארט השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

מאת הרב יהודה צבי שפירא

בוחרים בטוב ופחיים !

פניני פרשה

"ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה" (יא כו) לשון 'ראה' אפ"ל, נגד מה שנאמר בחטא הראשון – חטאו של 'אדם הראשון' בלשון 'ראה' (בראשית ג ו): **'ותרא האשה'**, וכמובא בזה"ל ע"כ, לכך הוזהרו כאן בלשון 'ראה' – עד כמה ראה לא טובה יכולה להביא לידי חטא ומכשול לדורות. וכן אפ"ל מהא טעמא שכתוב בלשון 'קללה' וכאשר היה בחטא אדם הראשון שהתקללו.

"ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה" (יא כו) 'ראה' בלשון 'חיד', על אף שכל הפרשה בלשון 'רבים' נאמרה, וכבר עמדו ע"כ המפרשים (אור החיים, ועוד). ואפ"ל ע"פ מאמרו **'חייב אדם לומר בשבילי נברא העולם'**. וזהו 'ראה' בלשון 'חיד' – ובהמשך לשון רבים – שימשך האדם חובתו הגדולה ואחריותו ממנו רבים.

"ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה" (יא כו) 'ראה' בגמטריא **'מאתים ועשר'** (עם האותיות והתיבה) כמנין: **שנות עם ישראל במצרים**. 'אנכי' בגמטריה **שמונים** כמנין: **שנותיו של משה שהחל להתגלות לעם ישראל ולגאלם ממצרים**, ועוד 'אחד' הרומז לבורא ית"ש. שמשא רבינו מזכיר לבני ישראל את אותות ה' **מצרים כבדי שיקימו מצוותיו**, דהא המצוות הם זכר ליציאת מצרים. וכלשון **'ספר החינוך'** במצוה כ"א, על סיפור יציאת מצרים: שיש במצוה זו: מצות עשה ומצות לא תעשה, כי הוא יסוד גדול ועמוד חזק בתורתנו ובאמונתנו (ויעוין בליקוטי מוהר"ן ע"ד ב). וזה הרמז של יציאת מצרים – בבחירה של המצוות.

"אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה" (יא כו) ענין **'לפניכם'** הכתוב בפסוק, מלשון **'פנים'** – דהא הברכות הוא ב'הארת פנים', ככתוב בברכת (במדבר כד): **'ברכך... יאר ה' פניו אליך...'** שא ה'פניו אליך. – דהוא הארת פנים. וכמובא מעלתה. ולהיפך **'הסתרת פנים'** שכתוב עליה (מד"ר בראשית מב): **'אין לך שעה קשה כאותה שעה שכתב בה (דברים לא, יח): ואנכי הקטר אקטיר פני צאת ההיא'**, וזהו הדגשו של **'לפניכם'** מלשון **'פנים'** הכתוב כאן בברכות ובקלות.

"אם לא תשמעו אל מצוות ה'... וסרתם מן הדרך אשר אנכי מצוה אתכם...ללכת אחרי אלוהים אחרים" (י"א כ"ח)

לכאורה יש לדייק למה כתוב **'סרתם מן הדרך'** ולא מן ה'מצוות', שעל זה קאי הפסוק. וכן בהמשך **'ללכת'**, מהו ענין **'הליכה'**.

יש לומר בדבריהם: (סוטה ג): **'כל העושה מצוה אחת בעוה"ל מקדמתו והולכת לפניו לעולם הבא'**. שנאמר **'זהלך לפניך צדדך'**.

וכל העובר עבירה אחת בעוה"ל מלפנתו והולפת לפניו ליום הדין שנאמר: **'לפתו ארחות דרכים...'** וזהו: ענינו לשון **'דרך והליכה'**, דקאי על המצוות ועבירות שהולכת עם האדם. וכן מובא במשנה (אבות

והכל בידך, ואני הנני רש ודל. ברם, ישנו דבר אחד אשר הוא בידי ולי השליטה עליו, והוא ה'המטה', כלומר הנטייה לנטות ימין ושמאל, לבחור בטוב או בהיפך ח"ו, כי רק את כוח הבחירה העניק הקב"ה לאדם.

זכה לשבר הכל – מחמת שבחר בחיים
מ'סיפורי הצדיקים' שקוראים ושומעים נוכל ללמוד י'דרך לחיים' – כמה חשובה היא הבחירה הנכונה, וביותר כמה יש בידי האדם הכוח לבחור בבחירה הנכונה והרצויה. וכך ממחיש לנו זאת רבי נתן, עת הוא מספר מעבודת ה' של רבנו בימי ילדותו, כשמדגיש בדיבוריו, שכל מה שהוא מספר – ללמדנו עליו בא, מגודל כוח ה'בחירה' שמתגבר על האדם, אך אשרי זה האיש שבחר בחיים, שבחר בטוב הנצחי.

וכה הוא אמרתו (שבחי הר"ן כה): **'יכול מה שסיפרנו עד הנה... מעניין עבודתו ודרכו בימי ילדותו, למען נדע ונשכיל איך הבחירה חופשית, וכל אדם יוכל לזכות אם ירצה למעלה מופלגת מאד. אף-על-פי שנדמה לו שקשה וכבד עליו העבודה מאד, ואין מניחים אותו להיכנס כלל בעבודתו יתברך, כי התאווה והמידות רודפים אחריו מאד, אף-על-פי-כן צריך שיהיה עקשן בעבודתו, ולבלי להסתכל על כל זה. כי בסיפורים הללו יבין החכם מדעתו, איך גם על רבנו הקדוש והנורא, זכר צדיק וקדוש לברכה, עבר גם-כן כל המניעות והכבדות, ועבר בכל זה, ואף-על-פי-כן זכה לשבר הכל מחמת שרצה באמת בעבודתו יתברך – ובחר בחיים באמת עד שזכה למה שזכה...'**

גם לך יש לב – אך תללב אותה
והדברים אמורים לכל אדם בכל עת ובכל זמן קטן כגדול: **'דיבר פעם אחת מוהר"ן' – מתבטרת הלב של אברהם אבינו, ובתוך שיחתו הקדושה ענה אחד לפניו בלשון צער וגניחה: "היאך לוקחים לב כזה?" גער בו מוהר"ן זכרנו-לברכה ואמר אליו: "גם אתה יש לך לב כזה אלא שאין אתה מללב אותה" – "ידו האקט אויף דאס הארץ, נאר דו פאהאקצט עס נישט" – כי הבחירה חופשית אצל כל אדם, וכל אדם, אפילו הגרוע שבגרועים – יש בכוחו לזכות למדרגה הגדולה שבגדולות, וכמו שאמרו חכמינו זכרונם-לברכה (תנא דבי אליהו רבא פכ"ה), שצריך כל אדם לומר: מתן יגיעו מעשי למעשה אבותי ?**

"ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה" – אומר הפסוק. זה 'לפניכם' – זה תלוי בכם, ביד כל יחיד ויחיד. ועוד מדגיש לנו הפסוק: **'היום' – כן, גם בימינו אנו – בתוקף ההסתרה – יש לנו כוחות ויכולת לבחור בטוב.**

נשכיל ונדע לנצל את הבחירה הטובה, בבחירה בחיים, חיים טובים וניצחים.

שירת הפרשה

"ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה"
כוח הבחירה לבני אדם נתנה בְּמִתְנָה.

הבחירה היא בידי האדם לעבדא ולמעשה
אם הוא רוצה – הוא עושה, ואם לאו אינו עושה.

זאת הבחירה – ההטעה לטוב או לשלילה
נלמד ממשא משה, משה לשון הטעה-לנו מסורה.

נשגן ונזכר גם צעת נשיון וגם בשעת ההרחה
כוחות גדולים אצלנו אגורים, וננצלם לטובה.

בריש פרשייתנו: **"ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה"**. מהו הברכה והקללה שמציב כאן הקב"ה לפני ישראל?

רש"י מפרש; כי הכוונה לסדר הברכות והקלקלות שהצטוו בני ישראל להלך, לתת על י'הר גרזים' ועל י'הר עיבל'. אולם הרמב"ן מפרש: כי אין הכוונה לברכות ולקלקלות שנאמר על שני ההרים הללו – כי אם לכלל המצוות והעבירות. הקב"ה נתן ומאפשר לכל אחד לבחור ולהחליט – אם ברצונו ללכת בדרך הברכה או בדרך הקללה.

בעצם זהו אחד מכללי היסוד שבהנהגת הקב"ה את עולמו, הבחירה שנתונה בידי האדם, לבחור בטוב – בחיים, 'חיים נצחים' או להיפך ח"ו.

הקב"ה נתן לנו את הבחירה – אך הוא מצוונו לבחור בטוב האמיתי. וכדברי רש"י על הפסוק (נצבים ל' ט) **"ובחרת בחיים"** – 'אני מורה לכם שתבחרו בחלק החיים, כאדם האומר לבנו – בחר לך חלק יפה בנחלתי – ומעמידו על חלק היפה ואומר לו את זה ברור לך. ועל זה נאמר: י'ה' מנת חלקי וכוכי אתה תומך גורלי' – הנחת ידי על גורל הטוב לומר את זה קח לך'.

וכך הם הדברים בליקוטי מוהר"ן (תורה ק"י): **'שמעתי שאיש אחד שאל אותו: כיצד הוא הבחירה, השיב לו בפשיטות: שהבחירה היא ביד האדם בפשיטות, אם רוצה עושה, ואם אינו רוצה אינו עושה. ומוסיף מוהר"ן עוד בכתבתו: ורשמתי זאת, כי הוא נצרך מאד, כי כמה בני אדם נבוכים בזה מאד, מחמת שהם מורגלים במעשיהם ובדבריהם מנעוריהם מאד, על כן נדמה להם שאין להם בחירה, חס ושלום, ואינם יכולים לשנות מעשיהם. אבל באמת אינו כן, כי בוודאי יש לכל אדם בחירה תמיד על כל דבר, וכמו שהוא רוצה עושה. והבן הדברים מאד.'**

המטה שבדי בעל הבחירה
היה זה בתחילת ההתגלות למשה בסנה, הקב"ה אמר לו, שישליך המטה שבידו וישליכוהו ארצה ויהי לנחש'.

ענינו של 'מטה' זה מקשר מוהר"ן (נטי"ו מ"ב) **'לבחירה'** של בני אדם. וכך הם תורף דבריו השורשיים המרומים בבחירה של בני אדם לטוב או להיפוכו:

משה רבינו מציא בתחילה בשלחותו, כי אמר שאין בידו לגאלם ולהאיר בהם הדעת, מחמת שידע שיש בישראל כמה אנשים שקלקלו הרבה. ועל כן אמר לו ה' יתברך שישליך את ה'מטה' ארצה, ואיתא שימטה משה, דא 'מט"ט' שמשם ה'שורש הבחירה' – שהוא לשון מטה שיש ביד האדם לחטות לכאן ולכאן'.

הקב"ה הראה לו במופת זה כוח הבחירה, ולכן צוהו שישליך המטה שהוא בחינת כוח הבחירה – 'ארצה', שישליכוהו לתוך ארצות וגשמייות של ההמון, ותיכף כשהשליכוהו ארצה, 'ויהי לנחש'. כי אצל אלו המונחים בארצות נחפץ המטה שהוא כוח הבחירה 'לינחש' – מגודל התגרות היח"ר שרומם על ינחש הקדמוני'.

אך תיכף אמר לו הקב"ה: **'שלך ידך ואחז בזנבו, ובהמשך: ויהי למטה בכפף, להורותו ולהודיעו, שעל אף שהיצר הרע והנחש מתגבר כל כך בכוח הבחירה, אף על פי כן מידה טובה מרובה, ואפשר להפכו מינחש' למטה'**, שנשגו בו אח"כ כל האותות והמופתים.

וכך לך ברעיון דברים אלו מהמובא ב'לקט אמרים' (להגרי"מ שכטר) עה"פ (שמות ד ב): **"מה זה בידך ויאמר מטה"**. הקב"ה שאלו למשה רבינו – "מה זה בידך", כלומר מה רכשת לעצמך והוא מושל? – אמנם משה רבינו היה חכם, גיבור ועשיר כמובא בזה"ל (שבת צב), אך משה ידע כי לכל אלה לא הגיע מכוחו העצמי, אלא מהקב"ה שהשפיע לו כל זאת, ואם יטלם ממנו, שוב אינו שווה כלום.

ועל זה השיבו משה רבינו: **אכן אין לי מצד עצמי שום דבר,**

הַמִּשְׁךְ הַיָּמִי הַיָּמִי

סיפורים מאירים

סיפורי פרשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו ז"צ

"למען ישוב ה' מחרון אפו נתן לך רחמים ורחמן" (דברים יד יח)

התבודדות באושוויץ

היה זה החסיד רבי פייך רובינזון מ'אוסטורבצה' שבפולין – אד מוצל מאש, מהקיבוץ של חסידי ברסלב בעיירה קסומה זו – שלגדות נהר הקמינינה.

"בשכילי עירה זו" – שח רבי בייך כשעניו דומעות: "היו הרבה לומדים מופלגים שהצניעו לכת עם בוראם, וגם הפשוטים שבהם מופלאים היו בחסידותם ועבודתם את ה', חסידים בעלי מוח ולב שמקושרים היו בכל נימי נפשם ברכינו הקדוש, בתורותיו ובקיום עצותיו, ובשנות ה'הסתרה' אסתיר – עלו בסערה השמימה על קירוש ה' – - -

ר' בייך מיעט לספר על מוראות המלחמה, בפרט על התקופה בה שהה במקום הנורא, מחנה השמדה אושוויץ. פעם סיפר, כי החסיד רבי יצחק ברייטער – מגדולי המשפיעים ב'פולין' לפני המלחמה החדיר בו את ענין ההתבודדות, וזה מה שהחזיק אותו בכל אותם ימים קשים.

בימים הראשונים לבואו לאושוויץ, הבחין בו יהודי אחד כיצד הוא מתפלל לעת ערב וקורא 'קריאת שמע' בכוונה, הלה שאלו בפליאה "אתה עוד מאמין?" ר' בייך השיבו: "עלינו להאמין שיהיו יהודים שייצאו מכאן, מי יינצל – איני יודע, אבל אם תתחזק באמונה – תהיה אחד מהם". הלה כרוב ייאוש לעג במרירות לדבריו, אך ר' בייך לא עזב, הרעיק עליו דיבורי יראת שמים, עד שבהדרגה החזיר לו את אמונתו. שנים אחרי המלחמה, נפגשו שניהם ב'טורונטו', ואותו יהודי הזכיר לר' בייך את דבריו אז במחנה.

באחד הימים, הרגיש כי מרוב רעב ממושך כוחותיו עוזבים אותו, באותם רגעים נדר נדר, שאם ייצא חי מהגהינוס, יעשה הכל כדי לקום את ענין רבינו בעולם.

הייתה פעם, שכבר הוכנס לתאי הגזים יחד עם מאות יהודים, בתוך כך פנה אליו מישחו ממכריו בשאלה "מה עושים?" ענה לאותו יהודי: הרבי לימד אותנו לעשות התבודדות, וידוי ומשפט, וזה מה שנותן לנו לעשות בדקות אחרונות אלו – שנותן לנו לחיות..."

וכך הם החלו לעשות, לא חלפו אלא דקות ספורות, ובמקום שהגז יוחדר מבעד לאשנב בתקרת התא ונשמותיהם תעלינה השמימה – נפתחו לפתע הדלתות, ואיש ס.ס. פוקד עליהם בצרחות: לצאת, הפקודה הייתה שגויה, קבוצה אחרת אמורה להיכנס. הם ניצלו בנס ממות.

בכל התופת שערתי העיד לימים, לולא הייתי מקורב לרבינו לא יכולתי לשרוד. 'מה שהחזיק אותי היה בעיקר ההתבודדות'. ובשיחה שמסר בישיבת ברסלב ב"ב, סיפר להם עובדה זו בהוסיפו, שגם בימי המלחמה האיומה, לא עבר עליו יום ללא התבודדות! ("ע"פ בעלז של הרבי)

"לא תאמץ את לבבך... מאחיק האביון" (דברים טו ז)

זכותו של אהבת ישראל

איש עני היה באומאן שעשה שמחת 'שלום זכר' בליל שבת עם לידת בנו. אך לבד ממזלו העני ניתוסף לו עוד מזל על מזלו הבליש – שלא התאמצו מכריו וקרוביו לבוא ל'שלום זכר' – עקב מזג האוויר החורפי הקשה ששררה בחורף שבת זה.

אולם, היה זה החסיד רבי ישראל טרהוויצר – שכדרכו בקודש, שהקפיד ללכת לכל השמחות של אנשי העיר, אזר עוז ואתא ובא לשמחה.

אך מה נדהם עת בואו אחר גמר סעודתו לשמחה זו – לראות את דלתות ביתו של 'בעל השמחה' נעול ומסוגר. ואף גם כשהשיק על דלתות ביתו בחזקה – לא פתחו לו.

הרהר רבי ישראל – ואמר הלא דבר הוא, הקיש בדלתות השכנים לברר פשר העניין, ובשמעם: ניסו גם הם לדפוק על דלתו, וכשראו שהדלת לא נפתחה – פרצו אותה ומצאו את בני הבית שוכבים מעולפים... לאחר ביור קצר התחוויר להם, ה'שעששית' שדלקה בעת שנתם – החלה להפיץ עשן מחניק עד שהתעלפו, ולולא שבא רבי ישראל אותו ליל שבת – היו הולכים מן העולם בשל החנק הרב.

סיפור זה עורר רעש והתרגשות גדולה בכל העיר, ונתן להם ליבני העיר – לימוד עד כמה מנהג טוב של 'אהבת ישראל' הציל כמה נפשות ממות לחיים.

"והלכת לאהליך" (דברים טז ז)

לבסוף עוד יכניסו לך משהו...

היה זה החסיד משה ברסליבר – שהיה מתלמידיו הגדולים של רבי נתן מברסלב, כשהיה עוד בימי צעירותו אצל רבי נתן, סיפור שבו רימו לו ממה שיעבור עליו בימי חייו. ולבסוף סיים באמרו: "ולבסוף עוד יכניסו לך משהו!" – "מען ונעט דיר נאך עפֿעס אַרײַן טראָגן" – ואכן כן היה, שרבי משה מצא רמזים בסיפור שסיפר לו – שתאמו ממה שעבר עליו בימי חייו.

והיה זה בערב שבת האחרונה של ימיו, שלא היה ניתן להשיג בכל עיר 'טשעהרין' דגים לכבוד שבת, מפאת החורף הקשה. והנה פתאום נכנס אליו אחד מתושבי העיר ואמר לו בשמחה: רבי משה; הצלחתי והשגתי והבאתי לכם במיוחד דגים לשבת.

כשמוע זאת רבי משה – נשתנו פניו והתחוויר, כי הבין למה הדבר מרמו. ואכן בליל ראש חודש שבט, שזה יצא ביום ראשון בלילה, נפטר והלך לעולמו, כדבר קדשו של רבי נתן.

מן הספר 'חשיד העתים' | להשתדל מה שאני פן יכול !

ילדים יקרים ! בואו ונקשיבו ספור קטן – אָבֵל עִם מָסָר גָּדוֹל שֶׁאֶפְשָׁר לָקֵד מִכָּאן בְּנִיצוֹל גְּמִינוֹ וְחִינּוֹ, לְמִלְאוֹת בְּטוֹב אֶמְתִּי.

דִּיעוּ הֵיךְ רָבִי נָתָן מְבַרְסֵלָב בְּרָצוֹנְתוֹ הַגְּדוֹלִים – לְזִכּוֹת לְבֹא ל"אַרְץ יִשְׂרָאֵל". הִרְבָּה תְּפִלוֹת הוּא שָׁפַע עַל פֶּה, וְכֵן הִרְבָּה לְדַבֵּר מִגֵּדל הַמַּעֲלָה לְבֹא לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְכַמָּה כֵּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל צָרִיד לְשֹׁבֵר אֶת כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַקְּשִׁיִּים לְרִצּוֹת לְבֹא לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל.

מִרְבִּי גַעְגּוּעֵיו הֵיךְ חָפֵץ לְנַעֵץ כְּמָה פְּעָמִים עַד נִמַּל 'אוֹדֶסָה' – שֶׁבְּעִיר 'אוֹדֶסָה', בְּאֶמְרוֹ: שְׂאוּלִי בְּשִׁיחָה שֶׁם יִדְמֶנּוּ לוֹ סִפִּינָה הַנּוֹסֶעֶת לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְהוּא יוֹכֵל לַעֲלוֹת עָלֶיהָ.

וְהֵיךְ מוֹסִיף וְאוֹמֵר בְּצִחוֹת: אֲנִי מִחוּבְתִּי הוּא לְנַעֵץ לְאוֹדֶסָה – כִּי הֵם הָרִי לֹא בֹא לְעִיר 'בֶּרֶסֶלָב' מִקּוֹם מְגוּרִי. כִּשְׁבָּרָצוֹ לומר בְּךָ: שָׂאֵם הוּא לֹא יִשְׁתַּדֵּל לְנַעֵץ לְפָחוֹת לְאוֹדֶסָה – בְּנֹדָאֵי לֹא יִגִּיעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, לְכֵן עָלָיו לַעֲשׂוֹת הַשְׁתַּדְּלוּתוֹ מִה שֶׁהוּא יְכוֹל – וְהִתְקַדֵּם עַד נִמַּל אוֹדֶסָה.

סְפוֹר זֶה מִלְמַדְנֵנו הִרְבָּה, שֶׁגַּם אִם אָנוּ לֹא יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת הַכֵּל בְּשִׁלְמוֹת, אֲדָּה לְפָחוֹת יֵשׁ לָנוּ לְהַשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת מִה שֶׁאָנוּ פֶּן יְכוֹלִים – אִי הַעֲשֵׂהָ בְּנֹדָאֵי לֹא יוֹבִיל אוֹתָנוּ לְשׁוֹם מִקּוֹם – אָנוּ מְבַקִּים בְּכָל דָּבָר לַעֲשׂוֹת אֶת הַהַשְׁתַּדְּלוּת וְהַעֲשֵׂהָ שֶׁאָנוּ פֶּן יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת וְהַשֵּׁם יִהְיֶה בְּעֶזְרָנוּ.

וְהַמְשָׁנָה כְּבָר אוֹמְרָת בְּאֵבוֹת: "אִם אֲנִי לִי מִי לִי" – כִּי אִם אֲנִי לֹא יַעֲשֶׂה מִה שֶׁאֲנִי צָרִיד וְיְכוֹל – אֲף אֶחָד אַחֵר לֹא יַעֲשֶׂה זֹאת עִבּוּרִי. מִשְׁתַּדְּלִים וְעוֹשִׂים – וְנִעְזָרֵת הַשֵּׁם בְּגַם מַעֲלִיחִים...

ד ב) ענין הליכה וריצה למצוות: 'הוי רץ לצמוח קלה ובורח מן העבירה'. כן אפ"ל ע"פ המובא בזוהר (ח"ב רטו) ש'דרך' היא פתוחה לכל. וזהו כאן ענין מצוות ועבירות שזה פתוח לכל בבחירה הנתונה בידי האדם וכמובא ע"כ מה שהעולם נברא באות ה"א.

כן אפ"ל ע"פ המובא ב'פרי עץ חיים' (שער הברכות פ"ב) 'במצוותיו הוא סוד נצח והוד'. והא רגליו הם נגד 'נצח והוד', וזהו ענין 'דרך והליכה'.

"אבד תאבדון את כל המקומות אשר עבדו שם הגויים" (יב ב)

כפל לשון 'אבד תאבדון', ויעויין ברש"י ע"כ. ואפ"ל בדרך רמז 'א'בד' תחילתו באות 'א'. 'ת'אבדון' – באות 'ת'. שיש לאבד את הכל מא' – ת'. וכמובא בהמשך הפסוק.

"לא תאכלנו למען ייטב לך ולבניך אחריו" (יב כה)

בדברי רש"י: 'צא ולמד שכרן של מצוות שאם על הדם שנפשו של אדם קצה מהן, הפורש מהן זוכה לו ולבניו אחריו ק"ו לגזל וכו'.

ואפשר לומר בדבריו דרמזים בכאן מעלת שכרן של כל המצוות, ד'למען ייטב לך ולבניך אחריו' בגמטריא 'תרי"ג מצוות' (עם האותיות של שני התיבות), ועוד שבע מצוות דרבנן. רמז לשכרן של כלל המצוות.

"שמר ושמעת את כל הדברים האלה" (יב כח)

ע"ד 'נעשה ונשמע' בריש 'נעשה' אח"כ 'נשמע'. וזה 'שמר' – בהתחלה, ולאחמ"כ 'נשמעת'.

"בנים אתם לה' אלוקים לא תתגדדו" (יד א)

יש לומר בהקדם, על הא דכתוב בספר 'פיתוחי חותם' (לרבי יעקב אביחצירא ז"ע) דעם ישראל ע"י עסק התורה וקיום המצוות מגדילים ומאדירים את מחנה השכינה. ולהיפך, כשעושים מעשים אשר לא ייעשו נבראים מלאכים רעים ונותנים כוח לסטרא אחרא. וזה: 'בנים אתם לה' אלוקים' דכמו הבן שנותן כוח לאביו כנאמר ע"י דוד 'תנו עוז לאלוקים'. ולהיפך צריכים מאוד להישמר לא לתת כוח לס"א, שזה 'לא תתגדדו' דהיינו לא לעשות גדודים שהם חיילות לס"א.

ואפ"ל בדבריו, דזהו רמז בתיבות אלו של תחילת הפסוק גופא: 'בנים אתם'. 'בנים' – מלשון 'בנין' וככתוב בפסוק בשרה אמנו (בראשית טז, ב): 'אולי אֶבְנֶה מִמֶּנָּה' – שעם ישראל בונים כביכול את השכינה במצוות, כדבריו. ולהיפך 'אתם' אותיות 'מת' שרומז על הס"מ וכמובא בזוהר (ח"א) רע"ה עה"פ 'על פי שנים עדים יומת המת'. שיש להזהר לא לתת כוח ח"ו בעוונות לס"א.

"ואכלת לפני ה' אלוקים...למען תלמד ליראה את ה' אלוקים" (יד כג)

ע"פ המובא (ליקו"מ יז) שע"י אכילה בכשרות כראוי זוכים ליראה ואהבה. וזהו: 'ואכלת לפני ה', ובהמשך 'למען תלמד ליראה את ה' אלוקים' שזוכים ליראה, והר"ת של: א"ת י'קו"ק 'א'לוקים' (עם הכולל) הוא 'אהבה'.

"וזה דבר השמטה... כי קרא שמטה לה" (טו ב)

זוה דבר' ע"ד הנאמר עה"פ 'זה הדבר' (במדבר ל) בדברי רש"י שהוא 'אספקלריה המאירה', גילוי אמונתו, וככתוב בהמשך הפסוק: 'כי קרא שמיטה לה'. גילוי השגחתו ית' בקיום מצוה זו.

פתוח תפתח" (טו ח)

ע"פ המובא בליקוטי מוהר"ן (ד ב) שהצדקה פותחת ומרחבת את כל הפתחים של קדושה. והנה, ההבדל בין 'פתוח' ל'תפתח' הוא שזה ב"ו זה ב"ת, שע"י הפתוח שלך ב'ו' שהוא לשון המשכה – 'תפתח' בת' הרומזת על שפע ושלמות וכמובא בזוהר (נשא קכח): וְהִינֵנו דְּתִינֵנוּ בְּרִישׁוּמֵי אֲתוֹנוֹ, תִּי"ו רָשִׁים רִישׁוּמָא לְעִתִּיק יוֹמִין דְּלִית דְּכוּתִיה. דביה תליא תמים דעות, שלים מכל סטרוי וסתים, ושכין, ושקית.

"אם אתה

מאמין

שיכולים

לקלקל

תאמין

שיכולים

לתקן" !

(ליקוטי מוהר"ן)

זוית ראיה <<

